

29 Οκτωβρίου 2017

Η γυναίκα της Πίνδου, η γυναίκα του '40

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Η γυναίκα της Πίνδου, η γυναίκα του '40

Όλοι γνωρίζουμε για τις χρυσές σελίδες ηρωισμού που έγραψαν οι Έλληνες στρατιώτες στα βουνά της Βορείου Ηπείρου, όταν η Ελλάδα κλήθηκε να αποκρούσει την ιταλική επίθεση το 1940.

Πολλοί όμως αγνοούν τη συμβολή, την οικειοθελή και αυθόρμητη προσφορά και την αυτοθυσία της Ελληνίδας. Οι γραπτές και προφορικές μαρτυρίες για τη δράση της Ελληνίδας συνιστούν μια άγνωστη πλευρά του πολέμου.

Ανάμεσα στους πηχυαίους τίτλους των εφημερίδων για τα κατορθώματα του ελληνικού στρατού, υπήρχαν και εκείνοι για τις γυναίκες της Ηπείρου, που τράβηξαν το ενδιαφέρον των πολεμικών ανταποκριτών και εξήραν τη συμβολή τους με φράσεις όπως «Η δράσις της Ελληνίδος εις την πρώτην γραμμή», «Η εποποιία των γυναικών της Ηπείρου. Σε απρόσιτα βουνά μετέφερον τα κανόνια», «Γυναίκες της Ηπείρου εργαζόμεναι νυχθημερόν εις την εκκαθάρισιν των οδών από τα χιόνια» κ.ά.

Διάνοιξη δρόμου από Ηπειρώτισσες

Οι Ηπειρώτισσες προσέφεραν τις οικίες τους για να φιλοξενήσουν τους Έλληνες στρατιώτες, χαρίζοντάς τους λίγες στιγμές θαλπωρής και ζεστασιάς. Προσέφεραν

τρόφιμα, κουβέρτες και κάθε είδους ιματισμό από το δικό τους βιος. Δε δίσταζαν να παραχωρήσουν όλη τη νομή για τα κτήνη του στρατού, χωρίς να κρατήσουν απόθεμα για τις δικές τους ανάγκες. Στο λιγοστό ελεύθερο χρόνο τους έπλεκαν κάλτσες και ρούχα και ζύμωναν ψωμί για τους μαχόμενους στρατιώτες.

Εκεί που δεν έφτανε η επιμελητεία του στρατού λόγω του δύσβατου εδάφους, οι γυναίκες κουβαλούσαν πολεμοφόδια, τρόφιμα και είδη ιματισμού, αναρριχώμενες σε απότομες χαράδρες, αψηφώντας τις εξαιρετικά αντίξοες καιρικές συνθήκες και καλύπτοντας αποστάσεις δύο ή τριών ημερών. Επίσης, καταγράφονται περιστατικά που κάνουν λόγο για μεταφορά και λυόμενων πυροβόλων, τα οποία μετέφεραν στην πλάτη τους σε απόκρημνες θέσεις. Εκτός από υλικά, μετέφεραν και τους τραυματίες, διευκολύνοντας το έργο των τραυματιοφορέων και δίνοντας κουράγιο στους τραυματίες.

Συμμετείχαν στη διάνοιξη και την επιδιόρθωση οδών, καθώς και στην κατασκευή τους. Μάλιστα, σύμφωνα με μαρτυρίες, όταν οι γεφυροποιοί του Μηχανικού αδυνατούσαν να ζεύξουν σε ένα σημείο τον ποταμό Βογιούσα λόγω του ορμητικού ρεύματος των νερών του, μια ομάδα γυναικών της Πίνδου μπήκαν οι ίδιες μέσα στο νερό και πιάστηκαν σφιχτά από τον ώμο, ώστε να δημιουργήσουν ένα

ανθρώπινο ανάχωμα που θα ανέκοπτε την ορμή του ποταμού.

Τέλος, καταγράφεται κι ένα περιστατικό συμπλοκής γυναικών με Ιταλούς στρατιώτες στις 20 Νοεμβρίου, στο χωριό Λίμνη της Ηπείρου. Μια ομάδα Ιταλών στρατιωτών είχαν μαζέψει καμιά δεκαριά νεαρές γυναίκες και τις πήγαιναν στο σχολείο του χωριού, όταν εμφανίστηκαν ξαφνικά Εύζωνοι. Οι Ιταλοί αιφνιδιάστηκαν τόσο από την παρουσία των Ευζώνων όσο και από την αντίδραση των γυναικών του χωριού, οι οποίες με ξύλα και τσεκούρια τούς κυνήγησαν. Από τη συμπλοκή σκοτώθηκαν περίπου δέκα Ιταλοί και αιχμαλωτίστηκαν είκοσι πέντε.

Αλλά και οι γυναίκες στις πόλεις προσέφεραν κι αυτές το δικό τους μερίδιο στην εποποιία του 1940. Πολλές νέες γυναίκες εγγράφονταν εθελοντικά στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό και προσέφεραν τις υπηρεσίες τους ως νοσοκόμες. Δεν ήταν λίγες οι νοσοκόμες που έχασαν τη ζωή τους κατά τη διάρκεια των βομβαρδισμών των αστικών κέντρων, τη στιγμή της εκτέλεσης των καθηκόντων τους. Επίσης, ευκατάστατες Ελληνίδες προσέφεραν χρήματα για την ενίσχυση της πολεμικής προσπάθειας ή μίσθωσαν πλοία για τη μεταφορά των τραυματιών και κάθε είδους

εφοδίων.

*Το ανωτέρω κείμενο, καθώς και το φωτογραφικό υλικό, προέρχονται από το συγγραφικό έργο των Βασιλείου Νικόλτσιου, Γεωργίου Σκαλτσογιάννη και Βασιλείου Αναστασόπουλου «Λόγια εικόνων του '40» (Θεσσαλονίκη, 2011).

Βαγγέλης Στεργιόπουλος

Πηγή: in.gr